

saa et lavere Prisniveau. Det er ikke alene Arbejderne, hvis Lønninger sættes ned. Kontoristerne, Direktørerne — alle Samfundets Erhvervs personer faar et tilsvarende Fradrag, og Resultatet er, at det bliver billigere at leve. Jeg gaar ud fra, at det er rigtigt, hvad her er refereret, og hvis det ærede Medlem vil tale med samme Tunge her, er vi i Grunden ikke hinanden saa forfærdelig fjernt. Derfor haaber jeg, vi kan naa til et Resultat. Det er klart, at ved samme Lejlighed har man skældt bravt ud paa Venstre, men det skal jeg ikke opholde mig ved, det hører jo nu en Gang med til den daglige Kost i en udpræget socialdemokratisk Forsamling.

Jeg skulde ogsaa mene, at vi nu med større Udbytte end hidtil vil kunne drøfte det meget vigtige Problem om Forholdet mellem Arbejds løn og Indkomst og Forholdet mellem Løn og Levefod. I Pressen har jo Hr. A. P. Møller givet visse Oplysninger om Arbejds lønnen her og i Udlandet, gaaende ud paa, at Ugelønnen for den faglærte Arbejder i København skulde være 100 Kr., medens den kun er 57½ Kr. i Berlin. Jeg fæstede mig ved dette Tal, fordi jeg under Lønningslovens Behandling i sidste Samling kunde pege paa, at den gennemsnitlige skattepligtige Indkomst for samtlige faglærte Arbejdere i 21 Fag i København laa omkring 3 500 Kr. Hvis det er rigtigt, hvad her er oplyst, at Arbejds lønnen gennem Akkorder og paa anden Maade skulde udgøre 100 Kr. om Ugen, vil man forstaa, at der er et meget stort Spring fra, hvad Indkomsten skulde være i Henhold til Arbejds lønnen, hvis man var nogenlunde godt beskæftiget Aaret igennem, og den Indkomst, man faktisk har. Jeg nævner dette, fordi det deraf klart vil fremgaa, at hvis man kan skaffe betydeligt flere Arbejdsdage ved i nogen Maade at reducere Lønnen, vil man nominelt kunne faa samme, ja, maaske endda større Løn, og reelt vil Lønnens Købeevne kunne blive bedre, idet, som det ærede Medlem Hr. Stauning ogsaa skal have sagt paa dette Møde, Prisniveauet uvægerligt vil falde, hvis Lønnen gaar ned over det hele. Jeg synes derfor, man staar og stamper i det og ikke rigtig kommer nogen Vegne. Hvis vi kunde komme ned paa lavere Lønninger, er der ingen Tvivl om, at de Penge, man herefter vilde faa, kunde betinge en mindst lige saa god Levefod som under de nuværende Forhold. Med de Lønninger, der gives i Forhold til de Priser, vi

har, misunder vi for vort Vedkommende ikke Arbejderne deres Levefod — det vilde for saa vidt ogsaa være urimeligt, om de, der har langt mere at leve af, vilde misunde Arbejderne den Levefod, som mange af de Lønninger, der gives, betinger —, men jeg vil hævde, at hvis man gaar til Bunds i Problemet, vil man ved Forhandling og gensidig Imødekommenhed kunne naa et rimeligt Resultat, naar alle Faktorer indenfor Produktionen er villige til at fire. Vi ved jo, at vi staar overfor nogle Vanskeligheder ved Overgangen fra den nuværende Ordning til den nye, men som bekendt har vi en Krisefond, hvorigennem der kan ydes nogen Støtte, og vi er ogsaa ved at følge Forhandlingerne i de kommunale Raad kommet til den Opfattelse, at man i Kommunerne vil sætte Arbejder i Gang og er villig til at bøde paa Vanskelighederne. Men i hvert Fald maa vi afgørende protestere imod, at det, som et socialdemokratisk Blad siger, skulde have været Henstigten med den saakaldte Kraghske Arbejds løshedslov at bringe de arbejdsløse over paa Fattigvæsenet.

Jeg skal i øvrigt om det, der var fremme i Programtalen, sige, at vi naturligvis anser det for absolut nødvendigt, at man ser snarest muligt at naa til en Ordning af Landmandsbankens Forhold. Der er rejst meget stærk Kritik imod, at vi har denne statsgaranterede Bank, der fremdeles finansierer en Række private Foretagender. Det insinueres — om med Rette, skal jeg ikke kunne sige —, at visse Foretagender paa den Maade bedre kan konkurrere med andre, der ikke har en saadan Støtte, men vi er klar over, at her er et uholdbart Forhold med denne statsgaranterede Landmandsbank, som vi maa se at komme igennem, og jeg haaber, det skal lykkes at faa en saadan Ordning, at man, selv om vi ikke undgaar Tab, dog fra anden Side vil forstaa, at de legitime Forretninger i denne store Bank er af en saadan Karakter, at Værdien af disse i ikke uvæsentlig Grad burde kunne begrænse Statens Tab.

Vi hilser ogsaa med Glæde Lovforslaget om Erhvervs- og Arbejdsfrihed, fordi vi tror, det er et Problem, der maa løses. Vi var, saa vidt jeg kan skønne, nær ved at naa et Resultat i sidste Samling. Naar det ikke skete, var Grunden maaske den, at Luften blev lidt beklumret mod Samlingens Slutning, men jeg haaber, man vil tage denne Sag op og se at naa et Resultat i denne Samling.